

دیدگاه

عضو حلقه اجتهادی فقه نظام‌بین الملل مدرسه عالی فقاقت عالم آل محمد(ع):

قطعنامه شورای حقوق بشر باید با توجه به واقعیت‌های میدانی ایران بازنگری شود

عضو حلقه اجتهادی فقه نظام‌بین‌الملل مدرسه عالی فقاقت عالم آل محمد(ع)، اعتراض‌های اخیر در ایران را فراتر از اعتراض‌های مسالمت‌آمیز دانست و با اشاره به قطعنامه شورای حقوق بشر، گفت: این قطعنامه بر اساس منطق مداخله‌جویانه و نادیده گرفتن شواهد میدانی صادر شده‌است.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام سید‌عماد صابری، عضو حلقه اجتهادی فقه نظام‌بین‌الملل مدرسه عالی فقاقت عالم آل محمد(ع)، در نهمین نشست از سلسله نشست‌های فقهی با موضوع اعتراضات و اغتشاشات، به تبیین موضوع «تحلیل فقهی حقوقی محاربه و حق حیات‌با تأکید بر قطعنامه اخیر شورای حقوق بشر در مورد وقایع ایران» پرداخت و در این نشست تحلیل‌های خود را در قالب سه بخش اصلی ارائه داد.

تعریف محاربه در فقه اسلامی

حجت‌الاسلام صابری در بخش نخست سخنان خود به تعریف دقیق محاربه از منظر فقه اسلامی پرداخت و گفت: محاربه در فقه به معنای ایجاد فساد در زمین از طریق حمل سلاح یا ابزار مشابه است.

این عمل که موجب ایجاد ترس عمومی و اخلال در امنیت جامعه می‌شود، ارکان خاصی دارد. از جمله این ارکان می‌توان به حمل سلاح، علنی بودن عمل و قصد ایجاد ترس در جامعه اشاره کرد. محاربه، تهدیدی جدی برای امنیت عمومی محسوب می‌شود.

وی در ادامه افزود: محاربه نمی‌تواند به طور پنهانی یا در خفا اتفاق بیفتد. اگر فردی قصد ترور داشته باشد، ولی عملش به طور پنهانی باشد و تأثیر عمومی نداشته باشد، از نظر فقهی محاربه نخواهد بود. این عمل پایدیده‌گونه‌ای باشد که موجب اخلال در نظم عمومی شود.

حق حیات و تناقض آن با مجازات محارب

در این بخش، حجت‌الاسلام صابری به مسئله حق حیات و نگرش اسلام به این موضوع پرداخت و گفت: در قرآن و روایات نیز بر حفظ حیات تأکید زیادی شده است، با این حال، در مواردی که امنیت عمومی در خطر باشد، به‌ویژه در صورتی که محاربه به مرحله‌ای از تهدید عمومی برسد، مجازات محارب به‌عنوان یک استثنای مشروع بر حق حیات مطرح می‌شود.

وی همچنین تأکید کرد: در اسناد بین‌المللی حقوق بشر نیز حق حیات به‌عنوان یکی از حقوق بنیادین شناخته شده است، ولی در موارد خاص و برای جرایم جدی مانند محاربه، مجازات‌هایی همچون اعدام در نظر گرفته می‌شود؛ بنابراین، مجازات محارب با این اسناد، تعارضی ندارد.

تحلیل قطعنامه شورای حقوق بشر درباره اغتشاش‌های دی‌ماه ۱۴۰۴ در ایران

حجت‌الاسلام صابری در بخش سوم و پایانی سخنانش به بررسی قطعنامه اخیر شورای حقوق بشر سازمان ملل در خصوص اعتراض‌های دی‌ماه ۱۴۰۴ در ایران پرداخت و گفت: شورای حقوق بشر، ایران را به دلیل سرکوب اعتراضات مسالمت‌آمیز محکوم کرده و آن را نقض حقوق بشر می‌داند؛ اما باید توجه داشت که شواهد میدانی نشان می‌دهد اعتراض‌ها، مسالمت‌آمیز نبوده و به اقدامی علیه امنیت عمومی تبدیل شده‌بود. سوزاندن بانک‌ها، حمله به نیروهای امنیتی و آتش زدن اماکن مذهبی، همگی شواهدی از تحولات به سمت افساد فی‌الارض است.

وی ادامه داد: چنین اقداماتی به‌طور آشکار امنیت عمومی را تهدید می‌کند و بر اساس فقه اسلامی، مجازات محارب برای این گونه اعمال توجیه‌پذیر است. به نظر من، این قطعنامه شورای حقوق بشر بر اساس منطق مداخله‌جویانه و درک نادرستی از واقعیت‌های میدانی صادر شده است. اعتراض‌ها در ایران به‌طور کلی فراتر از حد مسالمت‌آمیز قرار گرفت و به تهدیدهای جدی برای امنیت ملی تبدیل شد.

حجت‌الاسلام صابری در پایان جلسه خاطر نشان کرد: محاربه در فقه اسلامی به‌عنوان یک استثنای مشروع بر حق حیات قابل اعمال است، اما این امر باید با دقت و با رعایت ضوابط فقهی انجام شود. همچنین قطعنامه شورای حقوق بشر باید با توجه به شواهد میدانی و وضعیت واقعی اعتراض‌ها مورد بازنگری قرار گیرد؛ زیرا آنچه در ایران در جریان بود، نه تنها یک اعتراض مسالمت‌آمیز نبود، بلکه تهدیدی جدی برای امنیت عمومی بود.

خبر

همزمان با ششمین روز ماه مبارک رمضان صورت گرفت

برپایی محفل قرآنی «ضیافت آیات» ویژه بانوان در حرم مطهر رضوی

در ششمین روز از ماه مبارک رمضان، ماه بهار قرآن، بانوان رضوی میهمان محفل قرآنی «ضیافت آیات» شدند.

به گزارش آستان‌نیوز، در این محفل نورانی که به‌همت واحد خواهران اداره دارالقرآن الکریم حرم مطهر رضوی در رواق حضرت زهرا(س) بارگاه نورانی حضرت رضاع(ع) برگزار شد، در ابتدا مهدیس بوری از قاریان ممتاز و خوش‌الحان آستان مقدس رضوی آیاتی از کلام‌الله مجید را به‌شیوه تحقیق قرائت کرد.

در این مراسم همچنین خانم رجایی از کارشناسان قرآنی حرم مطهر رضوی به تفسیر مختصری از آیات جزء ششم قرآن کریم پرداخت و سپس آیات این جزء توسط متران قرآنی حرم مطهر رضوی خانم‌ها ریحانه طاهر رحیمی، فرزانه کلالی، فاطمه سادات موسوی و مرضیه مرتضایی تلاوت شد.

در حاشیه این مراسم جمعی از هنرمندان خوشنویس حرم مطهر رضوی خانم‌ها زارعی، عاشری، فیضی و دانشور با برپایی کارگاه خوش‌نویسی اقدام به کتابت آیاتی از کلام‌الله مجید با خطی زیبا کردند که در پایان نیز این آثار هنری به تعدادی از شرکت‌کنندگان در این محفل نورانی اهدا شد.

گزارش عملکرد سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در سال ۱۴۰۴

مرجعیت علمی و فرهنگی در قلب جهان اسلام

مریم احمدی شیروان | سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، به عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز علمی و فرهنگی جهان اسلام، در طول ۹ ماه گذشته با رویکردی جامع نگر به حفظ و ترویج میراث مکتوب و غیرمکتوب، فعالیت‌های چشمگیری را به ثمر رسانده است. این سازمان نه تنها در صیانت از گنجینه‌های نفیس و کمیاب پیشتاز بوده، بلکه با بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌های نوین، توانسته دسترسی به این گنجینه‌ها را برای میلیون‌ها نفر در سراسر جهان تسهیل کند. گزارش پیش رو، مروری بر مهم‌ترین دستاوردها و برنامه‌های اجرایی این سازمان در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی و بین‌المللی بوده که جایگاه رفیع آن را به عنوان یک مرکز پیشرو در سطح ملی و بین‌المللی تثبیت کرده است.

گسترش دسترسی و خدمات‌رسانی در عصر دیجیتال

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در این دوره ۹ ماهه، با تمرکز بر توسعه خدمات حضوری و دیجیتال، رکورد قابل توجهی در مراجعه و استفاده از منابع ثبت کرده است. آمارها نشان می‌دهد در مجموع ۲ میلیون و ۲۷۹ هزار و ۷۱۸ کاربر به صورت حضوری و از طریق کتابخانه دیجیتال از خدمات سازمان بهره‌مند شده‌اند. در حوزه موزه‌ها نیز، علاوه بر ۶۰۲ هزار و ۸۶۴ بازدیدکننده حضوری، ۲۴۹ هزار و ۹۱۸ نفر از طریق موزه مجازی به تماشای آثار پرداخته‌اند. این حجم گسترده از مراجعه، نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه این مجموعه در میان جامعه علمی و فرهنگی است.

خدمات ارائه شده در این دوره به شرح زیر است:

کتابخانه‌ها: در مجموع یک میلیون و ۷۰۸ هزار و ۶۰۹ مورد خدمات کتابخانه‌ای ارائه شده است.

خدمات دیجیتال: یک میلیون و ۷۵ هزار و ۷۹ مورد خدمات از طریق کتابخانه دیجیتال و ۲۱۸ هزار و ۳۴۶ مورد خدمات از طریق موزه مجازی در اختیار کاربران قرار گرفته است.

خدمات تخصصی: ۳۶۸ هزار و ۷۱۳ مورد خدمات در حوزه منابع خطی، اسنادی و مطبوعات ارائه شده است. در حوزه میزان مطالعه و امانت: در مجموع یک میلیون و ۵۳۹ هزار و ۴۷۱ منبع توسط کاربران مطالعه شده و ۲۵۹ هزار و ۳۸۳ منبع نیز به امانت رفته است.

رواق خدمت

گزارشی از عملکرد سالانه اداره ندورات آستان قدس رضوی در برپایی چایخانه‌های حرم مطهر رضوی

پذیرایی به وسعت ۷۰ میلیون خدمت

داخلي و خارجي است. خدمت‌رسانی در چایخانه‌ها بدون وقفه انجام می‌شود و در تمامی ایام سال، به‌ویژه در مناسبت‌های مذهبی و ایام اوج حضور زائر، با حجم بیشتری ادامه دارد.

تنوع اقلام پذیرایی در مناسبت‌ها

از محل ندورات چایخانه، انواع اقلام پذیرایی در اختیار زائران قرار گرفته است. توزیع چای و شربت به‌عنوان خدمات ثابت چایخانه‌ها انجام می‌شود و در مناسبت‌های مختلف اقلامی همچون صبحانه، میان‌وعده، بستنی، میوه، کیک و خرما نیز میان زائران توزیع شده است. این خدمات در اعیاد مذهبی، دهه‌های مناسبتی و ایام خاص با گستره بیشتری ارائه می‌شود تا فضای حرم مطهر متناسب با حال و هوای آن ایام، رنگ و بوی میزبانی گسترده‌تری به خود بگیرد. گزارش عملکرد سالانه چایخانه‌های حرم مطهر رضوی نشان می‌دهد نذرهای مردمی در حوزه آب و شربت، به خدمتی مستمر و فراگیر تبدیل شده است؛ خدمتی که در کنار سایر اقدام‌های آستان قدس رضوی، به تسهیل زیارت و ارتقای تجربه حضور زائران در این بارگاه منور کمک می‌کند.

۷۰ میلیون نوبت خدمت در یک سال

بر اساس آمار ثبت شده، چایخانه‌های حرم مطهر رضوی در سال جاری، ۷۰ میلیون نوبت خدمت پذیرایی به زائران ارائه کرده‌اند. این رقم نشان‌دهنده گستره خدمت‌رسانی در فضایی است که در طول شبانه‌روز میزبان جمعیت قابل توجهی از زائران

و ۴۴۵ هزار و ۵۸۴ اثر در موزه دیجیتال سازماندهی شده‌اند.

پیشگامی در فناوری و نوآوری دیجیتال

سازمان با استفاده از فناوری‌های نوین، گام‌های مهمی در راستای مدیریت داده‌ها و ارائه خدمات خلاقانه برداشته است. زیرساخت فناوری اطلاعات: پشتیبان‌گیری و تبدیل فیلم‌های قدیمی آنالوگ و نوارهای کاست به فایل دیجیتال انجام شد. همچنین با تلاش مهندسان فناوری اطلاعات، زیرساخت ذخیره‌سازی با استفاده از تجهیزات EMC VNX ۵۲۰۰ به‌روزرسانی و وب‌سرویس‌ها از شبکه داخلی جدا شدند.

تولید محتوای چندرسانه‌ای: ۸۸ هزار و ۲۵۴ دقیقه موشن‌گرافی در کتابخانه دیجیتال و ۳ هزار و ۲۴۱ دقیقه محتوای چندرسانه‌ای در موزه دیجیتال تولید شده است.

توسعه نرم‌افزارها و خدمات مجازی: طراحی و پیاده‌سازی تور مجازی گنجینه نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه، طراحی و زائرکارت آستان در نرم‌افزار «آدرسا» و تست‌های اولیه نرم‌افزار موبایلی «ساییت» برای بازدید مجازی موزه مقبره امیر ملک‌شاه انجام شده است.

سازماندهی و استانداردسازی برای دسترسی آسان

به‌منظور تسهیل دسترسی پژوهشگران به منابع، فرآیندهای سازماندهی و مستندسازی با دقت بالا انجام شده است. فهرست‌نویسی و مستندسازی منابع چاپی و خطی: ۲۰ هزار و ۴۱۵ منبع چاپی و سمعی و بصری و ۹۲۸ منبع خطی و چاپ سنگی فهرست‌نویسی شده‌اند.

سازماندهی اسناد و نشریات: ۱۲ هزار و ۱۰۳ سند و ۱۰۶ هزار و ۶۵۴ نشریه و مطبوعات مستندسازی شده‌اند.

توسعه محتوای دیجیتال: ۲۷۹ هزار و ۴۶۲ فهرست کتاب و مقاله به کتابخانه دیجیتال اضافه شده است. همچنین

۳۹۰ هزار و ۳۲۰ فریم منابع دیجیتال و ۸۲۷ هزار و ۸۶۶ فریم نشریات دیجیتال آماده‌سازی شده‌اند. در حوزه دیجیتال‌سازی نیز ۹۵۶ نسخه خطی و کتب چاپی و ۸۵۶ اثر موزه‌ای دیجیتال‌سازی شده‌اند.

میراث محتوای دیجیتال: ۴۳۱ منبع در کتابخانه دیجیتال در سال ۱۴۰۴ به ثبت ملی رسید.

انتشارات و تولیدات پژوهشی

سازمان با انتشار آثار فاخر و حمایت از پژوهش‌های علمی، نقش مهمی در تولید دانش ایفا کرده است.

انتشارات کتاب: چندین عنوان کتاب نفیس و پژوهشی در این دوره منتشر شده است، از جمله «یک برگ از قرآن بایسنغری»، «گنجینه هزارساله» (گزیده نفیس‌ترین قرآن‌ها و کتاب‌های ادبی)، «کاتالوگ منتخب صحیفه‌های سجادیه»، «کاتالوگ منتخب نسخه‌های چاپ سنگی مصور» و «کاتالوگ منتخب نهج البلاغه‌های موجود در کتابخانه». همچنین چاپ مجدد جلد سوم «اجازات‌علما» و انتشار «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مدرسه حضرت ولی عصر(عج) خوانسار» نیز انجام شده است.

پژوهش‌ها و پایان‌نامه‌ها: ۹ طرح پژوهشی در این دوره به انجام رسیده است. از جمله طرح‌های «تحقیق و تصحیح نسخه خطی البصائر فی الوجوه والنظائر»، «تحلیل بصری قرآن‌های دوره ایلخانی» و «تحلیل محتوایی اشعار فارسی کاربردی در معماری حرم مطهر رضوی». همچنین از پایان‌نامه‌هایی با موضوعاتی چون «سیر تاریخی استفاده از صنعت ساعت‌سازی در حرم مطهر امام رضا(ع)» و «نقش فرهنگ سازمانی در ارتقای هویت سازمانی کارکنان» حمایت شد.

نشریات علمی: شماره‌های ۱۰۹ و ۱۱۰ فصلنامه «کتابداری و اطلاع‌رسانی» و هفدهمین شماره نشریه الکترونیکی «شمسه» منتشر شد.

تعاملات بین‌المللی و دیپلماسی فرهنگی

سازمان در حوزه بین‌الملل، با اعزام هیئت‌های علمی و امضای تفاهم‌نامه‌ها، جایگاه خود را در سطح منطقه‌ای و جهانی تقویت کرده است.

همکاری با ازبکستان: اعزام هیئت سازمان به جمهوری ازبکستان برای شرکت در اجلاس‌به بزرگداشت امیر علی‌شیر نوایی و بازدید از مراکز علمی این کشور منجر به انعقاد دو تفاهم‌نامه رسمی همکاری با کتابخانه ملی ازبکستان و بنیاد بین‌المللی امیر علی‌شیر نوایی شد. همچنین میزبانی از هیئت بنیاد امیر علی‌شیر نوایی و مرکز تمدن اسلامی ازبکستان در مشهد و برگزاری نشست تخصصی «از سمرقند تا توس» با محوریت میراث مشترک ایران و ازبکستان انجام شد.

تولید محتوای چندزبانه: تهیه کلیپ معرفی سازمان به زبان‌های فارسی، انگلیسی و عربی و ترجمه ۴۵ متن معرفی آثار موزه‌ای به زبان انگلیسی و ۳۰ متن به زبان عربی برای شبکه‌های اجتماعی موزه دیجیتال توسط خادمایان.

ترویج فرهنگ مطالعه و برنامه‌های فرهنگی

سازمان با برگزاری نمایشگاه‌های متنوع و برنامه‌های ترویجی، به افزایش آگاهی عمومی و ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی کمک کرده است.

نمایشگاه‌ها: برگزاری ۹۱۳ نمایشگاه داخلی از توانمندی‌های سازمان در کتابخانه‌ها و موزه رضوی نظیر نمایشگاه‌های «از نهضت تا رحلت» و «جرعه‌ای از غدیر». همچنین شرکت در چهار نمایشگاه بیرون‌سازمانی شامل نمایشگاه بین‌المللی قرآن و عترت مشهد و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران.

برنامه‌های ترویجی: برگزاری ۷۱۷ جلسه «زنگ کتاب» شامل قصه‌گویی، معرفی کتاب و آموزش قصه‌نویسی برای دانش‌آموزان. برگزاری ۱۳ نشست سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی. ۲۱ جلسه خواش متون، دو جلسه نشست ادبی شمس و هزار و ۹۰۹ برنامه کتاب‌درمانی.

طرح‌های اجتماعی: اجرای طرح «آفتاب مهربانی» برای اهدای کتاب‌های اهدایی تولید متز به مناطق کم‌برخوردار و ارائه خدمات کتاب‌رسانی سیار به اعضای معلول و مراکز خیریه.

رویدادهای ویژه و همکاری‌های بین‌سازمانی

در این دوره مجتمع فرهنگی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد افتتاح و آیین بازآفرینی موزه قرآن حرم مطهر رضوی با حضور تولیت معزز برگزار شد. همچنین سومین «مه‌روا کتاب من ایران امام‌رضاع)» با همکاری خادمایران کتاب‌رضوی در سطح کشور برگزار شد. در حوزه همکاری‌های داخلی و خارجی نیز دو تفاهم‌نامه با مراکز علمی فرهنگی داخلی و خارجی از جمله آستان مقدس علوی در عراق منعقد شد.

رواق کودک

میزبانی حرم مطهر رضوی از ۴ هزار دختر روزه‌اولی در نخستین روز «مهمانی فرشته‌ها»

پرواز پروانه‌ها در آسمان خانه پدري

نخستین روز از ویژه‌برنامه «مهمانی فرشته‌ها» همزمان با ششمین روز ماه مبارک رمضان، با حضور ۴ هزار دختر روزه‌اولی در حرم مطهر حضرت رضاع(ع) برگزار شد. مراسمی معنوی که با اقامه نماز جماعت به‌امامت تولیت آستان قدس رضوی، آیت‌الله احمد مروی، جلوه‌ای ویژه یافت. به گزارش آستان‌نیوز، ویژه‌برنامه «مهمانی فرشته‌ها» از برنامه‌های فرهنگی، تربیتی معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی است که در ادامه برنامه‌های جشن تکلیف «پرواز پروانه‌ها» برگزار می‌شود و هدف آن، رقم‌زدن نخستین تجربه آگاهانه روزه‌داری و افطار دختران تازه‌مکلف در فضایی منظم، ایمن و متناسب با سن آنان، در جوار بارگاه منور رضوی است.

اجرای برنامه‌های فرهنگی و تربیتی متنوع

نخستین روز برگزاری این مراسم در رواق دارالمرحمه حرم مطهر رضوی با اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی و تربیتی از جمله تلاوت قرآن توسط گروه حاملان قرآن، اجرای نمایش‌های طنز و عروسکی متناسب با گروه سنی کودکان، ایمن و متناسب با سن آنان، در جوار بارگاه منور رضوی است.

اجرای برنامه‌های فرهنگی و تربیتی متنوع

نخستین روز برگزاری این مراسم در رواق دارالمرحمه حرم مطهر رضوی با اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی و تربیتی از جمله تلاوت قرآن توسط گروه حاملان قرآن، اجرای نمایش‌های طنز و عروسکی متناسب با گروه سنی کودکان، اجرای گروه سرود و برپایی نماز جماعت برگزار شد. نماز جماعت این مراسم با امامت آیت‌الله احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی اقامه شد که نقش محوری در تقویت فضای معنوی و ماندگاری این رویداد برای دختران